

Eutanazie – ano, či ne? Akademie věd rozvíjí diskuzi o umírání

Česká televize (CT24.cz), 13. 11. 2015

Smrt se týká každého z nás, mluví se však o ní málo. Měli bychom mít v závěrečné fázi života právo na milosrdnou smrt z rukou lékaře? Lékaři, právníci, filozofové a zdravotníci debatovali v Ostravě o eutanazii. Podle účastníků konference se jen pomalu rozvíjí diskuze na toto téma v odborných kruzích a zcela chybí ve společnosti.

Mezi lékaři jsou zastánci i odpůrci eutanazie, podobné je to ve společnosti. Podle loňského průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění má ale více příznivců. Pro právo nevyléčitelně nemocných a trpících lidí na dobrovolnou smrt za pomoci lékaře se vyslovilo šedesát sedm procent respondentů. Proti jich bylo dvacet sedm procent.

Na rozdíl od Holandska, Belgie, Lucemburska i některých amerických států je v Česku eutanazie trestným činem a posuzuje se jako vražda. Podle některých lékařů je však takzvaná pasivní eutanazie dávno součástí lékařské praxe.

Pasivní eutanazie, nebo paliativní léčba?

"Někteří lékaři eutanazii chtějí a domnívají se, že ji už provádí, druzí jsou proti a tvrdí opak. Rozpor je v tom, jak posuzují to, když pacienta, který je v beznadějném stavu, odpojí od orgánové podpory," vysvětloval David Černý z Ústavu státu a práva Akademie věd.

Konference Eutanazie a dilemata v závěrečné fázi života

K těm, co odmítají, že by prováděli pasivní eutanazii, patří přednosta kliniky anesteziologie ostravské fakultní nemocnice Pavel Ševčík. "Intenzivní medicína má mnoho možností, jak pacienty dlouhodobě udržovat na přístrojové a lékové podpoře. Jsou až takové, že překračují to, co je vůči pacientovi, který má vyčerpány všechny životní rezervy, eticky přípustné," uvedl lékař.

V takovém případě se podle něho mohou lékaři zodpovědně, pokorně a v týmu rozhodnout ke změně léčby – a sice změnit agresivní léčbu na paliativní, při které se bude pacient co nejméně trápit. "Za sebe proto říkám, že eutanazii nepotřebuji. Medicína má čím dál více prostředků, jak pacientovi ulevit, aby eutanazii nevyžadoval a nepotřeboval," vysvětloval Pavel Ševčík.

Eutanazie v Česku a v Evropě

V Česku je eutanazie zakázaná, trestá se jako vražda. Asistovaná sebevražda je pro asistujícího trestná jako účast na sebevraždě. Sebevražda sama o sobě trestná není.

V Evropě je eutanazie uzákoněna v Belgii, Nizozemsku a Lucembursku. Asistovaná sebevražda je povolena ve Švýcarsku, kde může umírajícímu pomoci lékař i laik.

V Česku je od roku 2012 součástí zákona o zdravotních službách institut dříve vysloveného přání pacienta, kterým může v předstihu písemně odmítnout léčbu, pokud se dostane do stavu, který ohrožuje jeho život. Lékaři se s tím setkávají výjimečně.

Je to také téma nové publikace Akademie věd Eutanazie – ani, či ne? Přispěli do ní lékaři, filozofové, právníci. Podle filozofa Tomáše Hříbka je eutanazie morálně přípustná. "Je to akt milosrdenství, pomoc někomu odejít způsobem, jakým si přeje, když se sám rozhodne, že už nemá cenu pokračovat," uvedl Hříbek, podle kterého je potřeba autonomii pacienta respektovat.

Téma řeší nová publikace Akademie věd

"Jiní autoři publikace to zase odmítají, argumentují posvátností života," uvedl Černý. Sám má obavy, že v případě legalizace by se praxe mohla posunout i k pacientům, kteří nejsou v terminálním stadiu. Podle něho je potřeba, aby se o tématu vedla celospolečenská diskuze. "I lékaři spolu těžko hledají společnou řeč a neshodnou se na definicích. A diskuze ve společnosti chybí zcela," řekl Černý.

Legalizace eutanazie podle něho není v nejbližších letech v Česku reálná i z jiného důvodu. "Nejprve by měla být dostupná paliativní péče. Nebylo by rozumné, abychom zaváděli eutanazii v zemi, kde pacienti zbytečně umírají v bolestech v nemocnicích," řekl Černý z Akademie věd, která spolu s Lékařskou fakultou Ostravské univerzity konferenci uspořádala.

Odkaz na článek:

[http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1618776-eutanazie-ano-ci-ne-akademie-ved-rozvi-
diskuzi-o-umirani](http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1618776-eutanazie-ano-ci-ne-akademie-ved-rozvi-
diskuzi-o-umirani)

Zpracovatel: Anopress IT a.s. a útvar PR a marketingu Ostravské univerzity
